

інформації, не вартий яєчної шкаралупи. А вихід, який вище запропоновано, зведе цей шум нанівець.

3). Правилами прийому не передбачені особливі умови зарахування на заочну форму навчання і заборонено університетам самим вводити ці умови.

Але без цих умов неможливо забезпечити виконання частини третьої Статті 53 Конституції України для тих громадян України, які не змогли отримати повну вищу освіту одразу після закінчення середньої школи і пішли працювати на виробництво, де зіткнулися з необхідністю підвищення своєї кваліфікації до рівня спеціаліста з повною вищою освітою. За загальним конкурсом ці громадяни, які закінчили школу 5-10-15 років тому назад, ніколи не зможуть скласти конкуренцію випускникам шкіл року вступу до ВНЗ на ті місця державного замовлення, які в розмірі, не більшому 10% від плану прийому за державним замовленням для навчання на денній формі, виділяються сьогодні вищим навчальним закладам.

Я нагадаю, що заочна форма навчання в Радянському Союзі і була придумана саме для того, щоб надати змогу отримати повну вищу освіту виробничникам, які багато років тому назад закінчили середню школу. І в правилах прийому за радянських часів для зарахування на заочну форму навчання вводилась така черговість зарахування (за умови отримання позитивних оцінок на вступних іспитах): спочатку зараховувались ті, хто по вибраному напрямку уже закінчив технікум або ПТУ і працює за спорідненою кваліфікацією, потім зараховувались ті, хто не має середньої спеціальної освіти, але працює за спорідненою кваліфікацією більше одного року, потім зараховувались ті, хто працює менше одного року — і лише на місця, що залишались вакантними, дозволялось зараховувати випускників шкіл року вступу до ВНЗ за загальним конкурсом і то з вимогою після зарахування обов'язково одразу ж працювати на роботу за спорідненою робітничою кваліфікацією. І це було правильним рішенням, особливо для інженерних спеціальностей, тому що неможливо підготувати інженера із заочника, який навчається за суттєво скороченою програмою лабораторних практикумів, якщо він не працює на виробництві за спорідненою кваліфікацією.

І усі технічні університети незалежної України у свої Правила прийому теж вводили в усі попередні роки незалежності вищевказані особливі умови зарахування на заочну форму навчання. І лише нинішній міністр освіти і науки позбавив українські університети такого права, вимагаючи від усіх приймати до ВНЗ виключно лише за міністерськими правилами, які на вступ на заочну форму навчання розповсюджують ті ж умови, що і на денну форму.

Але ж, по-перше, якщо встановлювати для вступу на заочну форму такі ж правила, як і на денну, то навіщо тоді вона взагалі потрібна, а по-друге, навчатись по заочній формі інженерній спеціальності, не працюючи за спорідненою робітничою кваліфікацією, то є профанація.

Тож і з конституційних позицій, і з позицій здорового глузду є сенс повернути в Правила прийому особливі умови зарахування на заочну форму навчання, тим паче, що життєздатність їх перевірена і

підтверджена часом.

Але мало того, що Правила прийому до ВНЗ у 2010 році мають окремі неконституційні положення — вони ще й мають деякі положення, які підпадають під ознаку корупційних або антидержавницьких. Наприклад, вимога проводити цільовий прийом, обсяги якого визначені в розмірі до 25% плану прийому на денне відділення, за направленнями обласних управлінь освіти обов'язково приведе до зростання корупції. Адже достатньо лише цим управлінням видати число направлень, не більше планової кількості цільових місць, як функція прийому від ВНЗ перейде до обласних управлінь освіти, які за допомогою регулювання кількості цих направлень будуть забезпечувати прийом на навчання до університетів на напрямки з високими прохідними балами абітурієнтів з мінімальними балами в сертифікатах. Тож дуже швидко така можливість перетвориться на «чорний хід» до університету, на порозі якого потрібно буде або внести відповідну суму комусь з працівників управління освіти, або взяти зобов'язання забезпечити відповідну кількість голосів на виборах на користь певного кандидата.

Інший приклад — вимога Правил при зарахуванні бакалаврів на магістерську підготовку перевагу віддавати тим, хто має високу оцінку вступного іспиту з іноземної мови. Тож на магістерську програму з технічних наук тепер будуть попадати в першу чергу не ті, хто має наукові статті та патенти на винаходи, а ті, яким батьки змогли забезпечити репетиторів з англійської мови та поїздки під час канікул до європейських країн чи США або Канади. Крім того, практика створення академічних груп з поглибленим вивченням англійської мови в нашому університеті показала, що усі випускники цих груп, отримавши диплом, негайно покидають Україну і виїждять до Європи або США чи Канади. Тож за нових Правил прийому і усі випускники магістратури теж поїдуть з України, адже ми на магістерську підготовку тепер апріорі змушені будемо брати лише тих, які добре знають англійську мову. А в магістратурі ми їх навчимо проводити дослідження, писати статті і дисертації, робити винаходи, оформляти патенти. Тож їх залюбки візьмуть на роботу у будь-якій країні. А там платять набагато більшу зарплату, ніж в Україні. І масово туди не від'їжджають кращі технічні уми нашої держави лише тому, що у них є проблеми мовного спілкування. А тепер ми новими Правилами прийому знімемо ці проблеми і будемо готувати першокласних науковців рівня магістра для зарубіжних країн, а в Україні залишаться фахівці лише рівня укладачів цих Правил.

Розуміючи, що у Вас, шановна Юліє Володимирівно, дуже довгі листи читати часу немає, я на цьому своє звернення закінчу, і сподіваюсь, що у Вас знайдеться час для ознайомлення з ним.

**З повагою —
один із Ваших радників
на громадських засадах Б. І. Мокін**

*Передрук із персонального сайту Мокіна Б. І.
<http://www.mokin.com.ua/>*